

Nowy rodzaj wsparcia z PROW 2014-2020 dla rolników utrzymujących bydło i świnie

Dnia 3 marca 2020 roku ukazało się Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące warunków i wymogów otrzymania pomocy finansowej dla rolników.

Wsparcie ma pełnić funkcję rekompensaty za wprowadzenie podwyższonego standardu dobrostanu zwierząt kosztem utraty dochodów oraz poniesienia dodatkowego nakładu finansowego. Programowy budżet przeznaczony na planowaną, roczną poprawę dobrostanu z możliwością kontynuacji w kolejnych latach, wynosi 50 mln euro.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 marca 2020r w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Dobrostan zwierząt” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz.U. z 2020 r. poz. 382)

Wsparcie podzielono na dwie grupy hodowców:

- trzody chlewnej – pakiet 1 „Dobrostan trzody chlewnej”,
- bydła – pakiet 2 „Dobrostan bydła”.

Pakiet 1 „Dobrostan trzody chlewnej”:

- **wariant 1.1. Dobrostan loch – zwiększona powierzchnia w budynkach**
stawka płatności: 301 zł/locha na rok
- **wariant 1.2. Dobrostan tuczników – zwiększona powierzchnia w budynkach**
stawka płatności: 24 zł/tucznik na rok
- **wariant 1.3. Dobrostan loch – dostęp do wybiegów; wariant nie będzie wdrożony w 2020 r. ze względu na występowanie w Polsce ASF**
stawka płatności: 612 zł/locha na rok
- **wariant 1.4. Dobrostan tuczników – dostęp do wybiegów; wariant nie będzie wdrożony w 2020 r. ze względu na występowanie w Polsce ASF**
stawka płatności: 33 zł/tucznik na rok

Pakiet 2 „Dobrostan bydła”

- **wariant 2.1. Dobrostan krów mlecznych – wypas**
stawka płatności: 185 zł/krowa na rok
- **wariant 2.2. Dobrostan krów mlecznych utrzymywanych grupowo – zwiększona powierzchnia w budynkach**
stawka płatności: 595 zł/krowa na rok
- **wariant 2.3 Dobrostan krów mamek**
stawka płatności: 329 zł/locha na rok

Płatność działania „Dobrostan zwierząt” PROW 2014-2020 nie pokrywa kosztów inwestycyjnych związanych ze zmianą warunków utrzymania zwierząt, natomiast dodatkowym plusem jest możliwość łączenia kilku wariantów.

Wariant 1.1. Dobrostan loch – zwiększona powierzchnia w budynkach

Realizując ten wariant rolnik ma obowiązek zapewnić wszystkim lochom i loszkom po pokryciu w swoim gospodarstwie (wszystkie siedziby stada) powierzchnię bytową zwiększoną o co najmniej 20% w stosunku do powierzchni minimalnej¹

Wymóg ten dotyczy również: - loch prośnych,
- loch luźnych,
- loch w okresie porodu i odchowu prosiąt ssących
- loch po pokryciu

Powierzchnie bytowe dla jednej lochy i loszki po pokryciu według wymogów wariantu powinny wynosić:

- **4,2 m²** kojec pojedynczy dla lochy w okresie porodu i odchowu prosiąt ssących,
- **2,7 m²** kojec pojedynczy dla lochy i loszki po pokryciu (może być stosowany tylko w gospodarstwach utrzymujących mniej niż 10 loch lub loszek prośnych od 4 tyg. po pokryciu do tygodnia przed przewidzianym terminem porodu),
- **2,7 m²** w kojcu, gdzie lochy utrzymywane są grupowo; w przypadku, gdy w kojcu utrzymywane są lochy prośne, co najmniej 1,3 m² powierzchni kojca stanowi stałe podłoże i nie więcej niż 15% tego podłoża - otwory odpływowe,
- **3 m²** w kojcu, gdzie utrzymuje się grupowo do 5 loch; w przypadku, gdy w kojcu utrzymywane są lochy prośne, co najmniej 1,3 m² powierzchni kojca stanowi stałe podłoże i nie więcej niż 15% tego podłoża - otwory odpływowe,
- **2,4 m²** w kojcu, gdzie utrzymuje się grupowo powyżej 39 loch; w przypadku, gdy w kojcu utrzymywane są lochy prośne, co najmniej 1,3 m² powierzchni kojca stanowi stałe podłoże i nie więcej niż 15% tego podłoża - otwory odpływowe,
- **2,2 m²** w kojcu, gdzie utrzymuje się grupowo do 5 loszek po pokryciu, przy czym 0,95 m² stanowi stałe podłoże i nie więcej niż 15% tego podłoża - otwory odpływowe,
- **2 m²** w kojcu, gdzie utrzymywane są grupowo loszki po pokryciu, przy czym 0,95 m² stanowi stałe podłoże i nie więcej niż 15% tego podłoża - otwory odpływowe,
- **1,8 m²** w kojcu, gdzie utrzymuje się grupowo powyżej 39 loszek po pokryciu, przy czym 0,95 m² stanowi stałe podłoże i nie więcej niż 15% tego podłoża - otwory odpływowe

Rolnik nie może utrzymywać loch w systemie jarzmowym

Wariant 1.2. Dobrostan tuczników – zwiększona powierzchnia w budynkach

Realizując ten wariant rolnik ma obowiązek zapewnić wszystkim warchlakom i tucznikom w swoim gospodarstwie (wszystkie siedziby stada) powierzchnię bytową zwiększoną o co najmniej 20% w stosunku do powierzchni minimalnej¹.

Powierzchnia bytowa kojca na jedną sztukę w utrzymaniu grupowym warchlaków i tuczników wg wymogów wariantu wynosić powinna:

- 0,18 m² – w przypadku świń o masie ciała do 10 kg
- 0,24 m² – w przypadku świń o masie ciała powyżej 10 do 20 kg
- 0,36 m² – w przypadku świń o masie ciała powyżej 20 do 30 kg
- 0,48 m² – w przypadku świń o masie ciała powyżej 30 do 50 kg
- 0,66 m² – w przypadku świń o masie ciała powyżej 50 do 85 kg
- 0,78 m² – w przypadku świń o masie ciała powyżej 85 do 110 kg
- 1,2 m² – w przypadku świń o masie ciała powyżej 110 kg

W Pakiecie 2. Dobrostan krów zawarte są dodatkowe zasady dotyczące krów zgłoszonych do rejestru zwierząt oznakowanych w typie użytkowym kombinowanym. Rolnik realizując warianty z tego pakietu nie może posiadać w swoim gospodarstwie (wszystkie siedziby stada) krów w typie użytkowym kombinowanym bez określenia jej typu użytkowania bądź kierunku produkcji. Jeżeli rolnik na dzień złożenia wniosku nadal jest w posiadaniu krowy w typie kombinowanym bez określonego kierunku użytkowania, otrzymuje on pisemne wezwanie od kierownika biura powiatowego ARiMR do dokonania zmiany kierunku użytkowania danej sztuki, w terminie 7 dni od

doręczenia wezwania. Brak ustosunkowania się do otrzymanego wezwania przekłada się na brak płatności do danej sztuki bydła.

Wariant 2.1. Dobrostan krów mlecznych – wypas

Realizując ten wariant rolnik ma obowiązek zapewnić wszystkim krową mlecznym w swoim gospodarstwie (wszystkie siedziby stada) w okresie od 1 kwietnia do 15 października 120 - dniowy wypas na trwałych użytkach zielonych lub gruntach ornych, na których występują trawy lub inne zielne rośliny pastewne, przez co najmniej 6h dziennie, bez uwięzi.

W wariantcie tym rolnik nie sporządza Planu poprawy dobrostanu, lecz jedynie prowadzi rejestr wypasu, który składa do ARiMR w terminie od 16 października do 31 października.

Wariant 2.2. Dobrostan krów mlecznych utrzymywanych grupowo – zwiększona powierzchnia w budynkach

Realizując ten wariant rolnik ma obowiązek zapewnić wszystkim krową mlecznym w swoim gospodarstwie (wszystkie siedziby stada) powierzchnię bytową zwiększoną o co najmniej 20% w stosunku do powierzchni minimalnej^{1,2}. Rolnik ma obowiązek zapewnić każdej krowy mlecznej utrzymywanej w:

- systemie wolnostanowiskowym z wyznaczonymi legowiskami:
 - powierzchnię odpasowo - ruchową min. 4 m²
 - legowisko min. 2,1 m - długości i 1,1 m – szerokości
- systemie wolnostanowiskowym bez wydzielonych legowisk na ściółce min. 5,4 m²

Wariant 2.3 Dobrostan krów mamek

Realizując ten wariant rolnik ma obowiązek zapewnić w swoim gospodarstwie (wszystkie siedziby stada) wszystkim krowom mamkom, cielętom, jałówkom i opasom do 300 kg w typie użytkowym mięsnym lub typie kombinowanym o mięsnym kierunku użytkowania min. 140 dni wypasu w sezonie pastwiskowym, bez uwięzi, a w okresie zimowym od 16 października do 14 marca kolejnego roku dostęp do środowiska zewnętrznego (pastwiska, okólniki, wybiegi) na powierzchni zwiększonej o min. 20% w stosunku do powierzchni minimalnej^{1,2} dla bydła w systemie otwartym.

Wielkość powierzchni zewnętrznych w okresie zimowym dla bydła mięsnego:

- dla cieląt - 6 m²/szt.
- dla jałówek - 12 m²/szt.
- dla opasów do 300 kg - 12 m²/szt.
- dla krów - 18 m²/szt.

Współpraca doradca-rolnik:

1. Wywiad z rolnikiem.
2. Przekazanie rolnikowi informacji dotyczących działania „Dobrostan zwierząt” umożliwiające bezproblemowe uzyskanie płatności dobrostanowej.
3. Poinformowanie rolnika o konieczności identyfikacji i rejestracji posiadanych zwierząt.
4. Wizytacja gospodarstwa przez doradcę i dokonanie pomiarów powierzchni bytowych zwierząt w budynkach inwentarskich- o ile jest to możliwe.
5. Przekazanie informacji o zapewnieniu minimalnych powierzchni dla innych grup technologicznych zwierząt nie objętych Planem poprawy dobrostanu zwierząt..
6. Sporządzenie szkicu gospodarstwa (rzutów przyziemia budynków inwentarskich) bądź podanie nr. działki ewidencyjnej z powierzchniami zewnętrznymi w zależności od wariantu.
7. Sporządzenie Planu poprawy dobrostanu zwierząt.
8. Poinformowanie rolnika, którą część dokumentu dostarcza do ARiMR i w jakim terminie .

¹.Rozporządzenie MRiRW z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz.U. nr 56 poz. 344 z późn. zm.).

²Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz.U. z 2019 r., poz.1966)

Objaśnienia do tekstu:

locha – samica świni po pierwszym wyproszeniu

krowa mleczna – samica bydła domowego, typ użytkowy mleczny bądź typ użytkowym kombinowany o mlecznym kierunku użytkowania, powyżej 24 m-ca życia

krowa mamka - samica bydła domowego, typ użytkowy mięsny bądź typ użytkowym kombinowany o mięsnym kierunku użytkowania, powyżej 24 m-ca życia

Prywatne archiwum

Szczegółowe źródła informacji oraz niezbędne dokumenty do pobrania na stronach:

- www.cdr.gov.pl
- www.arimr.gov.pl

Literatura:

- 1) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Dobrostan zwierząt” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz.U. z 2020 r. poz. 382)
- 2) CDR w Brwinowie Oddział Radom *Warunki i wymogi związane z realizacją działania „Dobrostan zwierząt” w ramach PROW 2014-2020*, luty 2020.
- 3) CDR w Brwinowie Oddział Radom *Metodyka doradzania w ramach działania „Dobrostan zwierząt” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020*, styczeń 2020.
- 4) www.cdr.gov.pl
- 5) www.arimr.gov.pl